

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Ústí nad Labem - Neštěmice

Národní 209, 403 31 Ústí nad Labem - Neštěmice

Identifikátor školy: 600 002 845

Termín konání orientační inspekce: 5. – 7. listopadu 2001

Čj.	083 265/01-4017
Signatura	of6kv213

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) Ústí nad Labem – Neštětice, jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj, vznikla v roce 1992 z původní pobočky ZUŠ Chabařovice. Škola má celkem pět odloučených pracovišť a to i mimo městskou část Neštětice. V průběhu inspekce byla čtyři odloučená pracoviště navštívena.

Kapacita školy je stanovena na 500 žáků. Žádosti o její navýšení nebylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) vyhověno.

V letošním školním roce vyučuje v jednotlivých oborech ZUŠ 30 učitelů, tj. 18,2 přepočtených úvazků. Z toho vyplývá, že značnou část tvoří externí učitelé s částečnými úvazky.

Organizace vzdělávání respektuje vyhlášku MŠMT ČR č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V ZUŠ jsou zřízeny v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a školských zařízení obory hudební (HO), výtvarný (VO) a taneční (TO). Podle letošního statistického zahajovacího výkazu je počet žáků v HO 368, VO 106 a TO 101. Vlastní výuka probíhá v jednotlivých, od sebe dosti vzdálených pracovištích, což znesnadňuje její organizaci i kontrolu a snižuje efektivnost vynakládaných finančních prostředků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ V HO A VO

Hudební obor

V HO vyučuje celkem 25 učitelů hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, violoncello, kytaru, příčnou a zobcovou flétnu, klarinet, hoboj, dále sólovému a sborovému zpěvu, přípravné hudební výchově (PHV) a hudební nauce (HN).

Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebním plánům pro ZUŠ (MŠMT ČR čj. 18.418/95), obsah učiva vychází z dosud platných učebních osnov pro lidové školy umění, vydávaných průběžně v letech 1980 – 1991.

Průběh a výsledky vzdělávání hodnotí Česká školní inspekce (ČŠI) na základě 12 hospitací, předložené pedagogické dokumentace, výsledků v soutěžích a v přijímacím řízení na umělecké školy. Hospitováno bylo v předmětech hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, violoncello, klarinet, zobcovou flétnu a dále v hodinách sborového zpěvu PHV a HN.

Plánování výchovně-vzdělávací práce jednotlivými vyučujícími má rozdílnou úroveň. Část pedagogů uvádí ve studijních plánech, které jsou součástí třídních knih pro individuální vyučování pouze prostředky, tj. přehled skladeb, určených v průběhu školního roku k nastudování.

Personální podmínky hodnotí inspekce jako průměrné. Plnou odbornou a pedagogickou způsobilost má 19 učitelů. Poměrně vysoký počet (celkem 16) je externích učitelů a důchodců. To přináší spolu s množstvím odloučených pracovišť nemalé problémy v organizaci provozu školy (např. účast vyučujících na poradách, zajišťování mimoškolních akcí apod.).

Také materiální a prostorové podmínky se od poslední inspekce příliš nezlepšily. Učebny

v hlavní i vedlejší budově ZUŠ (Národní ul. 209 a 186) i v odloučeném pracovišti (Mlýnská ulice) potřebám HO nevyhovují. Prostorové možnosti značně omezují kolektivní vyučování (jako např. komorní a souborovou hru) a tím i znesnadňují rozvoj praktických dovedností žáků.

Také výuka HN, PHV a sborového zpěvu probíhá v nedůstojných podmínkách. Škola nemá k dispozici ani menší sál pro pořádání interních vystoupení. Přesto se daří udržet dětský sborový zpěv na velmi dobré úrovni.

Pro realizaci větších projektů využívá HO prostornějších sálů jiných organizací i mimo Neštěmice, včetně objektů církevních. Lepší prostorové podmínky pro výuku má HO na odloučených pracovištích Povrly a Střekov. To však neřeší situaci v městské části Neštěmice.

V hlavní budově ZUŠ bylo svépomocí vybudováno malé nahrávací studio. Záznamová technika umožňuje archivaci významných akcí i na videokazetách.

Většina hospitovaných hodin měla průměrnou až velmi dobrou úroveň. Tři hodiny byly hodnoceny jako vynikající, pouze v jedné hodině převažovaly výrazné nedostatky. U většiny učitelů byla hodnocena snaha plně využít dobu stanovenou rozvrhem k cílevědomému rozvíjení schopností a dovedností žáků. V některých hospitovaných hodinách byla zaznamenána nízká úroveň motivace a vzájemné komunikace. Také průběžné hodnocení žákova výkonu a jeho přípravy na vyučování není u všech učitelů běžné.

I přes uvedené problémy se HO daří výrazným podílem přispívat k úspěšné prezentaci školy na veřejnosti. Také v přípravě žáků na střední umělecké školy i v soutěži ZUŠ je HO úspěšný disciplínách, které jsou ZUŠ vyučovány. Pravidelné kontakty jsou udržovány s ostatními ZUŠ okresu Ústí nad Labem a se školou v Räckowitz (SRN – Lužice).

Úroveň vzdělávání v HO odpovídá současným personálním a zejména materiálním možnostem školy.

ČŠI hodnotí úroveň výuky v HO jako průměrnou.

Výtvarný obor

VO organizuje výuku přípravného a základního studia celkem v devíti skupinách žáků na třech pracovištích. Sedm skupin pracuje v Neštěmicích, jedna skupina v Základní škole Povrly, ulice 5. května 233 a jedna skupina v Základní škole Střekov, ulice Nová 5. Celkem 106 žáků vedou tři učitelky. Jedna vyučující má předepsanou způsobilost, druhá studuje na pedagogické fakultě a třetí má ukončené středoškolské pedagogické vzdělání.

Obsah i organizaci vzdělávání určuje Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000 spolu s Úpravou učebních plánů VO ZUŠ (čj. 21 083/2001-22 s platností od 1. září 2001).

V přípravném a základním studiu vyučující postupují podle učebního plánu (UP) č. 1, 2, a 3 varianty A při používání alternativních přístupů č. 1 a 5 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování; Most mezi výtvarným projevem dětství a dospívání). V současné době nejsou realizovány UP varianty B a C.

Tematické časové plány jednotlivých skupin jsou rozpracovány do měsíců prvního pololetí tohoto školního roku. Většinou obsahují soupis námětů a nejsou koncipovány s důrazem na metodiku postupných kroků při řešení jednotlivých zadání.

V průběhu inspekční činnosti byla kvalita vzdělávání hodnocena na základě hospitací u jedné odborně způsobilé učitelky a bylo také přihlédnuto k dobré úrovni volných grafik žáků ze tříd plně kvalifikované vyučující. Inspekce rovněž navštívila obě pobočky (Povrly a Střekov).

V hlavní budově jsou pro výuku všech předepsaných výtvarných disciplín vyčleněny dvě menší místnosti. V Základní škole Povrly VO používá specializovanou a dobře vybavenou učebnu výtvarné výchovy. Jedna samostatná a dostatečně prostorná místnost je určena pro vyučování VO v Základní škole Střekov.

Učebny v hlavní budově působí dost stísněně. Zvláště při výuce kresby nebo malby podle skutečnosti nemají žáci dostatečný odstup od zobrazovaného reálu.

Ve všech používaných místnostech má obor k dispozici dostatečný počet pracovních míst. Keramická pec, hrnčířský kruh, grafický lis, knihařský lis, ateliérové stojany a příruční knihovna jsou umístěny v hlavní budově. Při vyučování žáci většinou pracují se školními učebními pomůckami.

VO systematicky nearchivuje plošné ani plastické výtvarné práce.

Počty žáků zapsané v třídních knihách se blíží k dolní povolené hranici. Rozsah věkového složení jednotlivých skupin je příliš široký, což nelze zcela kompenzovat ani cílenou vnitřní diferenciací. Žáci také nejsou vždy zařazováni přesně podle věku, tj. v souladu s docházkou do příslušného ročníku základní školy.

Obě hospitované lekce byly řádně připraveny. Na začátku vyučující motivovala prostřednictvím podpůrného obrazového materiálu. V jedné skupině se žáci učili poznávat a modelovat reliéf se zvířecím motivem. Zadání druhé skupiny (zátiší) vycházelo z procvičování kompozice s použitím techniky akvarelu.

Učitelka průběžně sledovala rozvoj dovedností při používání základních výtvarných vyjadřovacích prostředků a korigovala žákovské výkony. Avšak při používání tradičních technik je potřebné více respektovat klasické výtvarně-technické postupy a prostřednictvím praktických činností přiměřeně rozšiřovat i vědomosti teoretické.

Pro vyučování byla charakteristická vstřícná atmosféra, žáci měli dostatečný prostor pro uplatnění osobitých výpovědí a jejich podaný výkon odpovídal věkovému rozložení vyučované skupiny.

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

Celkově inspekce hodnotí vzdělávání výtvarného oboru průměrně.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných oblastech

Na základě hodnocení kvality vzdělávání v HO a VO, považuje ČŠI pozitiva i negativa téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování činnosti školy je vymezeno horizontem jednoho pololetí a zahrnuje termínované akce, především jednotlivá interní i veřejná vystoupení a jednání poradních orgánů (pedagogická a umělecká rada, předmětové komise). Plán neobsahuje hlavní úkoly, které by vycházely z analýzy předcházejícího školního roku a vystihovaly nejzávažnější problémy jednotlivých úseků činnosti školy. Vzdělávání v jednotlivých oborech probíhá v souladu se zařazením školy do sítě škol a školských zařízení MŠMT.

Organizační struktura je dána počtem žáků, zaměstnanců školy a provozními podmínkami, které jsou u inspektované školy mimořádně obtížné. Vedení školy (ředitel a zástupkyně ředitele) každoročně vypracovává organizační řád, a prokazatelně (proti podpisu) s ním seznamuje ostatní zaměstnance.

Složení umělecké rady nekopíruje organizační strukturu jednotlivých oborů, ale jsou v ní zastoupeny přední pedagogické a umělecké osobnosti školy. Vzhledem ke složení učitelského sboru jsou z metodických orgánů ustaveny pouze dvě předmětové komise (pro HO a pro ostatní obory)

Za ekonomickou oblast odpovídá řediteli samostatná pracovnice.

Předepsaná dokumentace je vedena, drobné závady zjištěné v průběhu inspekce byly projednány s ředitelem a dohodnuto jejich odstranění. Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 obsahuje pouze zákonem požadované informace.

Vnitřní informace jsou předávány na poradách všech pedagogických pracovníků, které jsou svolávány až sedmkrát ročně. Informace závažnějšího charakteru jsou předávány písemnou formou proti podpisu. Rodičům a veřejnosti slouží nástěnky umístěné na každém pracovišti.

Při škole pracuje občanské sdružení Rada rodičů, které škole organizačně i materiálně pomáhá (např. kostýmy pro žáky TO, doprava dětí na vystoupení mimo školu apod.).

Ředitel při **vedení a motivování** pracovníků neupřednostňuje direktivní způsob řízení, v jednání s pracovníky je tolerantní. Na pracovišti se snaží vytvářet pohodu, podporuje iniciativu každého pracovníka.

Při finančním hodnocení volí otevřený způsob jednání, využívá všech možností daných rozpočtem školy. Kritéria hodnocení jsou součástí vnitřního platového předpisu. Souběžně využívá i morálního hodnocení.

Také **kontrolní činnost** je vzhledem k počtu jednotlivých pracovišť obtížnější. Hospitace jsou prováděny většinou namátkově, s ohledem na délku pedagogické praxe diferencovaně. Zápisy z hospitací jsou vedeny pouze ve sporných případech, osobní poznámky zpracovávají pololetně. Ty slouží při hodnocení výchovně-vzdělávací práce jednotlivých pedagogů. Větší význam je kladem na sledování výsledků prostřednictvím žákovských koncertů.

Kontrola pedagogické dokumentace není dostatečně důsledná.

Průběžně je kontrolován provoz na všech pracovištích. Suplování, zejména při dlouhodobé nepřítomnosti pedagoga zajišťuje vedení převážně prostřednictvím učitelů důchodců.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy se snaží v rámci možností vytvářet pro žáky i pedagogy optimální podmínky. Roztříštěnost výuky a problémy s hledáním vhodných prostor značně ovlivňují způsob a kvalitu řízení. Soustředění vzdělávání do jednoho centra by výrazně zlepšilo podmínky pro žáky i vyučující, zjednodušila by se organizace i kontrola a zefektivnil by se celý provoz školy.

Vzhledem k výše uvedeným problémům ČŠI hodnotí podmínky vzdělávání jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol a školských zařízení, vydané MŠMT ČR pod čj. 17 718/98-21, ze dne 19.8.1998,

- Rozhodnutí MŠMT ČR nevyhovět žádosti o navýšení kapacity ZUŠ čj. 10 091/2000-21 ze dne 3.3.2000,
- třídní knihy pro skupinové vyučování HO a VO – školní rok 2001/2002,
- třídní knihy pro individuální vyučování HO – školní rok 2001/2002,
- katalogy o průběhu studia – HO a VO,
- rozvrhy hodin vyučovaných skupin a individuálně vyučovaných žáků - školní rok 2001/2002,
- inspekční zpráva z orientační inspekce čj. 438/95, ze dne 19. listopadu.1997 a protokol k inspekční zprávě,
- inspekční zpráva z následné inspekce čj. 083 532/98-4017, ze dne 3. prosince 1998,
- výroční zpráva ZUŠ za školní rok 2000/2001,
- protokoly o závěrečných a postupových zkouškách – školní rok 2000/2001,
- podkladová inspekční dokumentace a hospitační záznamy inspektorů,
- výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

Na úseku výchovně-vzdělávací práce a v souladu s platnými učebními dokumenty plní ZUŠ Ústí nad Labem – Neštětice své poslání. Ve VO jsou pozitivně hodnoceny kvalitní žákovské práce (volná grafika) vzniklé v předmětu plošná tvorba. V HO motivuje žáky možnost nahrání vlastního CD ve školním studiu i možnost veřejného vystupování v poměrně širokém okolí.

Efektivitu vynakládaných prostředků i práce zaměstnanců školy na všech úrovních snižuje vyučování v šesti, od sebe dosti vzdálených pracovištích.

Rezervy jsou podle názoru ČŠI ve stabilizaci učitelského sboru, zejména snížením poměrně vysokého počtu externích pracovníků a v plánování výchovně-vzdělávací práce. Ve VO je třeba při používání tradičních technik více dbát na postupy, které učenou techniku charakterizují a prostřednictvím praktických výtvarných činností přiměřeně rozšiřovat i vědomosti teoretické.

Přes výše uvedené nedostatky škola výrazně obohacuje kulturní život města a podílí se na jeho reprezentaci i v zahraničí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Langerová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 16. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. listopadu 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Jan Beneš, ředitel ZUŠ v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	5. prosince 2001	083 286/01-4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány